

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถี ทัศนศึกษาบ้านใหม่
ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

Factors affecting the success of the Inno –Life Tourism Based Communities Case
study of Bannmai Village, Sawai Chik Sub-district, Mueang District, Buriram Province

รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์¹, กิตติกร ฮวดศรี², ชนิภา ทิพย์อักษร³,

กิตติวินท์ เอี่ยมวิริยวัฒน์⁴, รังสิมา สว่างทัฬ⁵

Rapheephan Phonginwong¹, Kitikorn Huadsir, Chaninart Thipaksorn³

Kitikawin Eaimviriyawat⁴ Rangsima Sawangtap⁵

Rapheephan@gmail.com¹, Kittikron_2204@hotmail.com³, air_spu3@hotmail.com⁴,

mek.eai@hotmail.com, aewlek@hotmail.com⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วมและปัจจัยวัฒนธรรมชุมชนส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่ผู้นำ กรรมการชุมชนจำนวน 5 คน และสมาชิกในชุมชน 350 คน การศึกษาใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงสัมภาษณ์ผู้นำและกรรมการชุมชน การใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับสมาชิกในชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วมและวัฒนธรรมชุมชนส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถี องค์ความรู้ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานชุมชน การมีจิตสำนึกต่อและตระหนักชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน วัฒนธรรมชุมชนทำให้ชุมชนดำเนินงานประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก

คำสำคัญ : ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วม ปัจจัยวัฒนธรรมชุมชน ความสำเร็จของหมู่บ้าน
ท่องเที่ยววิถี

ABSTRACT

This research aims to study the leadership factors, participation factors and community culture factors affect the success of inno-life tourism based communities, Bann Mai Village, Sawai Chik Sub-district, Mueang District, Buriram Province. The research sample consisted of 5 community leaders, 350 community members. The sample group was randomly selected by interviewing leaders and community directors. Using questionnaires to collect data with community members. Data analysis using regression analysis .The study indicated that leadership factors, participation and community culture factors have a positive effect on the success of inno-life tourism based communities. The knowledge of the introduction of the use of inorganic substances in community management consciousness and community awareness by having members of the community. The culture community make the community successful and accepted by external agencies.

Key words : Factor of organization, Factor of individual, Factor of environment, Safety work

¹ปรัชญาดุขภักดิ์บัณฑิต (การจัดการ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

²บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรมนุษย์) อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

⁴บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบริหารธุรกิจ) อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

⁵พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เกิดความมั่งคั่งนั้นจะต้องทำให้สมาชิกของประเทศมีความเท่าเทียมกันนั้นจะต้องส่งเสริมให้สมาชิกในประเทศมีการศึกษา มีความเป็นอยู่ที่ดีซึ่งมาจากด้านเศรษฐกิจ และมีสุขอนามัยด้านร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์นั้นมาจากด้านสาธารณสุขที่ดี อย่างไรก็ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปี และได้แนวนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งมุ่งเน้นการจัดทำแผน ขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผล มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้ง จากภาครัฐ เอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกของประเทศให้มีความสมบูรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560) และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยังคงมุ่งให้ความสำคัญหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เฉพาะประเด็นการพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals : SDGs) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีถูกขับเคลื่อนพัฒนาประเทศตามโครงการ “ไทยนิยมยั่งยืน” จากการที่รัฐบาลโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันที่มีนโยบายที่จะลดความเหลื่อมล้ำของสังคมที่มุ่งสร้างรายได้และความเจริญ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ โดยให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการร่วมกัน ภาครัฐ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 ในภูมิภาคทั่วประเทศ และมอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน เป็นผู้รับผิดชอบหลักส่งเสริมดำเนินงาน OTOP โดยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ยกระดับผลิตภัณฑ์ และพัฒนาช่องทางการตลาดที่หลากหลาย เพื่อให้ขายสินค้าได้ อีกทั้งยังมุ่งปรับตัวสู่การค้าแบบสากล โดยต้องมีการเปลี่ยนผ่านยุคการผลิตขึ้นขายสินค้า OTOP ออกจากชุมชน สู่รายได้ตามความต้องการ (Demand Driven Local Economy) โดยการจำหน่ายสินค้าที่อยู่ในชุมชนจากการท่องเที่ยว มีการใช้เสน่ห์ ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ แปลงเป็นรายได้ รวมทั้งทำให้มีคุณค่าเพียงพอ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม และใช้จ่ายเงินในทุกกิจกรรมของชุมชน ส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชนโดยรอบ เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างแท้จริง

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เกิดการคัดเลือกชุมชนเพื่อให้มีคุณสมบัติที่อยู่ในกรอบของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โดยชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจะทำให้เกิดผลดีเชิงบวกได้แก่เกิด 1) การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดรายได้กับชุมชน โดยระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง กระตุ้นเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศให้มีความเข้มแข็ง 2) เกิดการเชื่อมโยงเส้นทางในการท่องเที่ยว (กระแสหลัก เมืองรอง ชุมชน) ให้มีความโดดเด่น มีความพร้อมบนอัตลักษณ์ของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี 3) เกิดการสร้างและพัฒนาบุคลากร ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ให้มีขีดความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ และนำมาต่อยอดการบริหารจัดการชุมชนได้อย่างเหมาะสม และในบริบทของจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีการคัดเลือกชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โดยผ่านการดำเนินงานของพัฒนาชุมชนจังหวัดบุรีรัมย์ ชุมชนจะเกิดการพัฒนและมีคุณสมบัติตามชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้นั้นชุมชนจะต้องมีปัจจัยที่มาสนับสนุนหลายปัจจัย

ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมา ลัดดาวัลย์ สาราญ (2554.629)ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผู้นำ การมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมชุมชน โดยทำการวิจัยในพื้นที่อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าชุมชนที่มีผู้นำมีความรู้ความสามารถ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชนส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน และนอกจากนี้ทศพร แก้วขวัญไกร(2561. 67) ได้ทำการศึกษากลุ่มทอผ้าไหมในพื้นที่อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่ากลุ่มทอผ้า

ใหม่ของชุมชนที่มีมาตรฐานด้านผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าจะทำให้สินค้าได้รับการยอมรับจากตลาดภายนอก และปัจจัยที่สำคัญทำให้สินค้าได้รับการยอมรับเนื่องจากมีหัวหน้าและสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมที่มีความรู้ความสามารถ มีความสามัคคี การเรียนรู้เพื่อนำความรู้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มทอผ้าไหม ดังนั้นชุมชนจะได้รับการยอมรับจากภายนอกนั้นจำเป็นต้องมีปัจจัยเหล่านี้มาสนับสนุนให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วมและปัจจัยวัฒนธรรมชุมชนส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววันวิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการและเชิงนโยบายเพื่อที่จะนำมาใช้เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการหมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยววันวิถีในเขตพื้นที่อื่นๆ ต่อไปและนอกจากนี้หมู่บ้านดังกล่าวเป็นพื้นที่บริการวิชาการของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

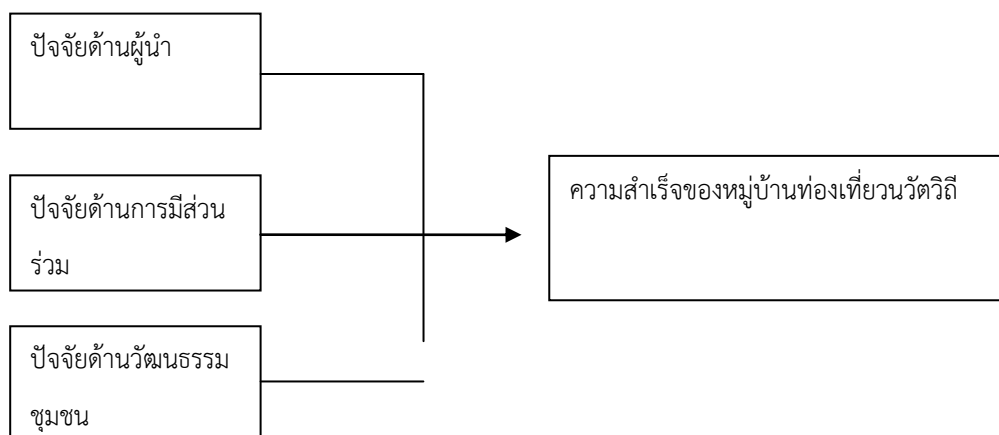
1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้นำส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววันวิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววันวิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านวัฒนธรรมชุมชนส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววันวิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านผู้นำส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววันวิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. ปัจจัยการมีส่วนร่วมที่ส่งผลเชิงต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววันวิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมชุมชนส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววันวิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วมและปัจจัยด้านวัฒนธรรมชุมชนส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววันวิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่ผู้นำ กรรมการชุมชน จำนวน 5 คน และสมาชิกในชุมชน 350 คน การศึกษาใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงสัมภาษณ์ผู้นำและกรรมการชุมชน การใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับสมาชิกในชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์และการวิจัยเชิงปริมาณการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย ซึ่งแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่ผู้นำ กรรมการชุมชน จำนวน 5 คน และสมาชิกในชุมชน 203 คน การศึกษาใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงสัมภาษณ์ผู้นำและกรรมการชุมชน ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างได้จากฐานข้อมูลจำนวนประชาชนในหมู่บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ (องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก. 2561) การวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้นำ กรรมการชุมชน จำนวน 5 คน และสมาชิกในชุมชน 350 คน การศึกษาใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงสัมภาษณ์ผู้นำและกรรมการชุมชน และโดยการสุ่มอย่างง่ายกับสมาชิกในชุมชน เหตุผลในการเลือกพื้นที่นี้ในการศึกษาเนื่องจากว่าหมู่บ้านดังกล่าวเป็นเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพและสามารถพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ความมั่นคงอย่างยั่งยืน การสร้างอาชีพ เศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์

เครื่องมือในการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นการใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการหมู่บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ชุดที่ 2 การใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ อาชีพ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) ส่วนที่ 2 เป็นคำถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับตั้งแต่มากที่สุด-น้อยที่สุดคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยววิถี ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปัจจัยที่ความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยววิถี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้มี 2 ระยะ และใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 ชุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการหมู่บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กับผู้นำ กรรมการชุมชน จำนวน 5 คน ในวันที่ 23 ธันวาคม 2561 ซึ่งเป็นเวลาที่จัดโครงการส่งเสริมความรัก ความสามัคคีด้วยการบูรณาการและส่งเสริมเพื่อพัฒนาชีวิตและตอบสนองชุมชนนำอยู่ตามแนวทางพระราชดำริ เขตพื้นที่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ระยะที่ 2 การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากสมาชิกในชุมชน หมู่บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 350 คน ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองในวันที่ 19 มกราคม 2562 ซึ่งเป็นเวลาที่จัดโครงการส่งเสริมความรัก ความสามัคคีด้วยการบูรณาการและส่งเสริมเพื่อพัฒนาชีวิตและตอบสนองชุมชนนำอยู่ตามแนวทางพระราชดำริ เขตพื้นที่ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยด้านนำ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมชุมชนส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถี บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์และประมวลผลด้วยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปใจความสำคัญเป็นความเรียงในลักษณะการพรรณนา (Descriptive) และการวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ถดถอย (Regression analysis)

การวิจัยเชิงคุณภาพนั้น การดำเนินการในขั้นตอนสัมภาษณ์นั้น คำถามสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างได้รับการตรวจสอบเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และ คณะผู้วิจัยได้ส่งคำถามเพื่อการสัมภาษณ์ให้ผู้นำ และกรรมการที่เข้ารับการสัมภาษณ์ล่วงหน้าก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์

การวิจัยเชิงปริมาณนั้น ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษานี้ได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ การหาความเที่ยงตรง(Validity) ของแบบสอบถามผลจะดูที่ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) มีค่าอยู่ระหว่าง .405-797 และ ความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบราค (Cronbach's alpha) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.706-0.789 (Hair, Joseph F. and others.2006) นอกจากนี้การศึกษานี้ได้ทำการหาค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 4 ที่ทำการศึกษา ซึ่ง

ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันในระดับที่อยู่ในเกณฑ์ข้อกำหนดหรือต่ำกว่า 0.8 (Nunnally, Jum C. and Bernstein, Ira H., (1994) ไม่ทำให้เกิดปัญหา multicollinearity

ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยววิถี ธรรมชาติศึกษาบ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผลการศึกษาต่อบัณฑิตผู้ประสงค์การวิจัยดังนี้

ผลการวิจัยต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ข้อที่ 1 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้นำและกรรมการชุมชน พบว่า

1. ผู้นำในยุคไทยแลนด์ 4.0 จะต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารกับทีมงาน และสมาชิกในชุมชน
2. ผู้นำต้องมีคุณสมบัติในการบริหารความขัดแย้งเพราะในปัจจุบันการสื่อสารที่รวดเร็วทำให้สมาชิกในชุมชนรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร จากหลายช่องทางการบริหารงานของชุมชน การรับรู้ข้อมูลต่างๆ อาจจะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความขัดแย้งกันได้รับข้อมูลที่เป็นอย่างอื่น ดังนั้นการบริหารความขัดแย้งถือว่าสำคัญโดยใช้หลักการประนีประนอม
3. ผู้นำต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ คือเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล โดยเฉพาะแผนการพัฒนาชุมชนเกิดการพัฒนสมาชิกในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยยึดหลักแผนยุทธศาสตร์ระดับตำบลระดับจังหวัด มาเป็นแนวทาง
4. ผู้นำจะต้องมีเครือข่ายในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานเอกชนเพื่อได้ข้อมูลและบุคลากรเข้ามาสนับสนุนงานของชุมชน เช่น พัฒนาการชุมชน ธนาคารพาณิชย์ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ สถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์
5. ผู้นำจะต้องมีทีมงานที่มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น มีความรู้ด้านสาธารณสุข มีความรู้ด้านการบัญชี ด้านปฎิคม ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านช่าง

ผลการวิจัยต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้นำ กรรมการชุมชน พบว่า

6. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน โดยเฉพาะด้านความคิดเห็นจะเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้การบริหารงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สมาชิกในชุมชนมีจำนวนน้อยทำให้การลงมติในการดำเนินงานมีข้อสรุปได้เร็วขึ้น

ผลการวิจัยต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ข้อที่ 3 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้นำ กรรมการชุมชน พบว่า

7. ชุมชนมีสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจได้แก่ ตายักข์ ยายักษ์ เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้สมาชิกในชุมชนปฏิบัติตนในทางที่ดีงาม ตายักข์และยายักษ์จะ เป็นรูปปั้นที่สมาชิกในชุมชนนับถือ กราบไหว้บูชา
8. เนื่องจากชุมชนบ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นพื้นที่ชุมชนที่ใช้ภาษาเขมรในการสื่อสารและเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ดังนั้นชุมชนจึงมีความเป็นเอกลักษณ์
9. พื้นที่บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สมาชิกในชุมชนมีบรรพบุรุษเป็นชาวไทยเชื้อสายเขมร

จะต้องมีการทำพิธีแซนโดนตา ซึ่งเป็นการเซ่นไหว้ผีและบรรพบุรุษ ดังนั้นพิธีกรรมดังกล่าวทำให้สมาชิกในชุมชนถือปฏิบัติซึ่งทำให้เป็นแรงจูงใจทำให้เกิดกำลังใจในการทำความดีของสมาชิกในชุมชน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายจำนวน 145 คน และเป็นเพศหญิง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และ 46.3 ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.5 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพสมรส จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 64 โดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-10,000 บาทต่อเดือน และการวิจัยนี้ได้ทำการทดสอบสมมติฐานการศึกษาด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมชุมชนส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยววิถี ธรรมชาติศึกษาบ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์โดยผลการศึกษแสดงดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) (n=200)

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
	ความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยววิถี
ปัจจัยด้านผู้นำ	.760*** (.050)
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	.291*** (.042)
ปัจจัยด้านวัฒนธรรมชุมชน	.507*** (.340)
Adjust R ²	.588
Maximum VIF	2.198

**p< 0.05 Beta coefficients with standard errors in parenthesis

จากตาราง 1 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 จะพบว่าปัจจัยด้านผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้ชุมชนมีชื่อเสียงได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก ผู้นำมีการบริหารเป็นทีม ผู้นำมีความประณีประนอม และมีความยุติธรรมต่อสมาชิกในชุมชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จให้ชุมชนเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยววิถี (b₁ = .760, p <0.01) ดังนั้นผลการศึกษสนับสนุนสมมติฐานที่ 1

การทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยววิถี (b₂ = .291, p <0.01) ซึ่งการมีส่วนร่วมนี้จะประกอบด้วย สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมทำกิจกรรมของ

ชุมชนที่ผู้นำได้มีแผนและกำหนดการไว้ด้วยความเต็มใจ สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี มีความเสียสละที่จะทุ่มเทความคิด เพื่อที่จะร่วมทำกิจกรรมในชุมชนให้บรรลุตามเป้าหมาย ดังนั้นผลการศึกษาระดับสมมติฐานที่ 2 และสุดท้าย ปัจจัยด้านวัฒนธรรมชุมชนส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยววิถี (b₃ = .507, p < 0.01) ซึ่งวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เช่น การเคารพตาคัยกั ยายยักั ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำตำบล เปรียบเสมือนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ในชุมชนมาแต่ดั้งเดิม เป็นศูนย์รวมทางจิตใจ ประเพณีความเชื่อเรื่องผี การกราบไหว้บรรพบุรุษทำให้ชุมชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สมาชิกในชุมชนมีความสุขทางใจเป็นสิ่งสนับสนุนกำลังใจให้สมาชิกในชุมชน ดังนั้นผลการศึกษาระดับสมมติฐานที่ 3

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนท่องเที่ยววิถี ทัศนศึกษา บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ อภิปรายผลได้และตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ข้อ 2 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ดังนี้

1. ผู้นำในยุคปัจจุบันจะแตกต่างจากผู้นำในอดีตที่มาจากเพราะเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยทำให้ผู้ได้บังคับบัญชา ผู้ตามหรือสมาชิกในชุมชนมีข้อมูลมากขึ้น ดังนั้นการบริหารงานจึงเป็นความท้าทายของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดการยอมรับจากสมาชิกในชุมชน และนอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยทำให้ผู้นำสามารถบริหารงานได้รวดเร็วขึ้น
2. การส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทำให้ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และสภาพแวดล้อมทางสังคมเปลี่ยนไปทำให้สมาชิกในชุมชนมีความเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้นำในยุคปัจจุบันจะต้องมีคุณสมบัติในการบริหารความขัดแย้ง และใช้หลักการประนีประนอมเข้ามาแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
3. ผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ ได้แก่ คือเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล โดยมีกระบวนการในการบริหารชุมชน เริ่มตั้งแต่การมีแผนการพัฒนาชุมชนโดยยึดหลักแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
4. การมีเครือข่าย ผู้นำจะต้องสร้างเครือข่ายเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและ หน่วยงานเอกชนเพื่อได้ข้อมูลและบุคลากรเข้ามาสนับสนุนงานของชุมชน เช่น พัฒนาชุมชน จังหวัดบุรีรัมย์ สถาบันการเงิน สถาบันการศึกษาทุกระดับในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์
5. ผู้นำจะต้องมีทีมงานที่มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น มีความรู้ด้านสาธารณสุข มีความรู้ด้านการบัญชี ด้านกฎหมาย ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านช่าง
6. สมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของชุมชน การแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ การเสียสละเวลาเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น
7. สมาชิกในชุมชนมีขนาดเล็กทำให้การลงมติในการดำเนินงานมีข้อสรุปได้เร็วขึ้น
8. ชุมชนมีสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจได้แก่ ตายักั ยายยักั เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้สมาชิกในชุมชนปฏิบัติตนในทางที่ดีงาม ตายักัและยายยักัจะ เป็นรูปปั้นที่สมาชิกในชุมชนนับถือ กราบไหว้บูชา
9. เนื่องจากชุมชนบ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นพื้นที่ชุมชนที่ใช้ภาษาเขมรในการสื่อสารและเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ดังนั้นชุมชนจึงมีความเป็นเอกลักษณ์
10. พื้นที่บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สมาชิกในชุมชนมีบรรพบุรุษเป็นชาวไทยเชื้อสายเขมร จะต้องมีการทำพิธีแซนโดนตา ซึ่งเป็นการเซ่นไหว้ผีและบรรพบุรุษ ดังนั้นพิธีกรรมดังกล่าวทำให้สมาชิกในชุมชนถือปฏิบัติซึ่งทำให้เป็นแรงจูงใจทำให้เกิดกำลังใจในการทำความดีของสมาชิกในชุมชน

การศึกษานี้ถือได้ว่าเป็นประโยชน์และต่อบัณฑิตผู้ประสงค์จะทำงานวิจัยข้อ 3 พบว่าชุมชนหรือองค์กรที่มีผู้นำ ที่มีความรู้ความสามารถ การบริหารจัดการความขัดแย้ง ทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรักใคร่สามัคคี ผู้นำจะต้องสร้างเครือข่ายเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพราะองค์กรมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลายจึงจะพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าและดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จได้ ขณะเดียวกันผู้นำจะต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นสิ่งสนับสนุน เพื่อให้การบริหารงานมีความรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์, รั้งสรรค์ สิงห์เลิศ และสมสงวน ปัสสาโก (2553 :103) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่าปัจจัยด้านผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งการที่มีเครือข่ายกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จต่อชุมชน ขณะที่งานของชุตินา หวังเบ็ญหมัด และ ธนัชชา บินดุเหล็ก (2558:109) ได้ทำการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และพบว่าการที่องค์กรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จต่อธุรกิจ และยิ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยุพาดี สมบูรณ์กุล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุน ระบบการจัดการของ SMEs ประเภทอุตสาหกรรมในภาคใต้ พบว่า ผู้ประกอบการจะดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จเนื่องจากได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานในปัจจุบัน จะช่วยสร้างศักยภาพทางการแข่งขันอีกด้วย สุดท้ายพระมหากษัตริย์ ธรรมนูญโท (จันลาโสม) และอาแว มะแส (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับมิติทางวัฒนธรรมของการพัฒนาสู่ความเข้มแข็งของชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนบ้านหนองช้าง ตำบลหนองช้าง อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ และพบว่าลักษณะวัฒนธรรมที่โดดเด่นของชุมชนส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งโดยเฉพาะเอกลักษณ์ด้านภาษา

การวิจัยนี้ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่โดยเฉพาะปัจจัยด้านผู้นำที่จะต้องบริหารชุมชน คุณสมบัติที่ผู้นำควรมีได้แก่การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ การเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ จะทำให้ชุมชนเกิดความสำเร็จในการดำเนินงาน นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนที่ผู้นำจะต้องให้ความสำคัญจะทำอย่างไรสมาชิกในชุมชนจึงจะให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน สุดท้ายวัฒนธรรมชุมชน ถือเป็นปัจจัยที่สนับสนุนทำให้ชุมชนประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์โดยเฉพาะพื้นที่ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน มั่งคั่งและยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินงานให้สอดคล้องตามชุมชนท่องเที่ยววันวิถี
2. การวิจัยนี้มีประโยชน์ทางด้านวิชาการซึ่งจะเป็นองค์ความรู้ให้นักวิชาการได้นำความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอนและการขยายผลเพื่อพัฒนาพื้นที่บ้านใหม่ ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

เอกสารอ้างอิง

ชุตินา หวังเบ็ญหมัด, ธนัชชา บินดุเหล็ก .(2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี .
ทศพร แก้วขวัญไกร (2561). การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบความอยู่รอดการจัดการกลุ่มชุมชนทอผ้าไหม อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ. Journal of Economics and Management Strategy

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม- ธันวาคม 2561.

นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์, รังสรรค์ สิงห์เลิศ และสมสงวน ปัสสาโก .(2553).ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 : พฤษภาคม – สิงหาคม 2553

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2560- 2564.** กรุงเทพฯ. สำนักนายกรัฐมนตรี.

พระมหาอภิชาติ ธมมาภินนโท (จันทาโสม) และอาแว มะแส. (2559). มิติทางวัฒนธรรมของการพัฒนาสู่ความเข้มแข็งของชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนบ้านหนองช้าง ตำบลหนองช้าง อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์.วารสารบัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ยุพาดี สมบูรณ์กุล. (2555). **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** กับการนำเทคโนโลยีประเภท อุตสาหกรรมสารสนเทศมาสนับสนุนระบบการจัดการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมอุตสาหกรรมในภาคใต้. สารนิพนธ์ : สงขลาสมาร์ทพรีน.

ลัดดาวัลย์ สำราญ.(2554).ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน กรณีศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี.การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ครั้งที่ 1 (The 1 629 st RUSNC). 22 มิถุนายน 2559.

องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจีก. (2561). **ข้อมูลทั่วไป.** ค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2561 จาก

<http://www.govesite.com/sawayjeek/content.php?mcid=20131216093232kTqF1O8>

Nunnally, Jum C.and Bernstein,Ira H. (1994). **Psychometric Theory.** New York, NY: McGraw-Hill.